

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ПАРІНЦЕВ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ”

*(Заяви №№ 22606/04, 43060/04, 43139/04, 8453/05,
24385/05, 27307/05, 27309/05, 30198/05, 36033/05,
36479/05, 45526/05 та 45527/05)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 листопада 2007 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Парінцев та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Р. Маруст (R. Maruste),
п. Дж. Боррего Боррего (J. Borrego Borrego),
пані Р. Ягер (R. Jaeger), судді,
та п. Дж. С. Філіпс (J. S. Phillips), заступник секретаря секції,
після обговорення за зачиненими дверима 6 листопада 2007 року,
вносить таке рішення, яке було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за дванадцятьма заявами проти України, поданими відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянами України та юридичними особами:

— паном Олександром Никифоровичем Парінцевим, 1930 року народження, який проживає у місті Новоградівка (заява № 22606/04);

— паном Віктором Петровичем Волоховим, який проживає у місті Красний Кут¹ (заява № 43060/04);

— паном Миколою Івановичем Буланкіним, 1937 року народження, який проживає у місті Софіївка (заява № 43139/04);

— паном Віктором Дмитровичем Ігнатовичем, 1946 року народження, який проживає у місті Горлівка (заява № 8453/05);

— паном Миколою Миколайовичем Черних, 1955 року народження, який проживає у місті Горлівка (заява № 24385/05);

— паном Іваном Миколайовичем Герасимовим, 1939 року народження, який проживає у місті Черкаси (заява № 27307/05);

— паном Віталієм Даниловичем Ващенком, 1940 року народження, який проживає у місті Новоградівка (заява № 27309/05);

— паном Василем Васильовичем Муніциним, який проживає у місті Вугледар² (заява № 30198/05);

— ТОВ «Донбасіндустрія», місто Луганськ (заява № 36033/05);

— ТОВ «Донбаспромпоставка», місто Луганськ (заява № 36479/05);

— паном Володимиром Арсенійовичем Іщенком, 1949 року народження, який проживає у місті Вахрушево (заява № 45526/05);

— пані Валентиною Василівною Швець, 1941 року народження, яка проживає у місті Красний Луч (заява № 45527/05).

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — паном Ю. Зайцевим та Керівником Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини пані І. Шевчук.

3. Суд вирішив направити Уряду скарги щодо тривалого виконання остаточних рішень судів, винесених на користь заявників проти вугледобувних підприємств, що перебували у

¹ Дата народження відсутня.

² Дата народження відсутня.

державній власності. Суд відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. У різні дати кожен із заявників отримав одне чи кілька судових рішень, що набрали законної сили, якими було присуджено стягнути на їхню користь кошти з вугледобувних підприємств, що перебували у державній власності (див. додаток). Для виконання цих рішень були відкриті виконавчі провадження.

5. Рішення, винесені на користь другого та третього заявників, були виконані 24 грудня 2004 року та 7 серпня 2006 року відповідно.

6. Рішення, винесені на користь інших заявників, залишаються повністю або частково невиконаними через відсутність коштів у боржників.

7. Деякі заявники безрезультатно зверталися до різних державних підприємств з метою отримати відшкодування за тривале виконання рішень, винесених на їх користь.

8. Після того, як розпочався розгляд заяви відповідно до Конвенції, другий та сьомий заявники померли. Їхні вдови, пані Лідія Михайлівна Волохова та Галина Олександрівна Ващенко, повідомили Суд, що вони бажають підтримати заяви своїх померлих чоловіків.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідне національне законодавство викладене у рішенні «Сокур проти України» ((Sokur v. Ukraine), заява № 29439/02, пункти 17–22, рішення від 26 квітня 2005 року).

ЩОДО ПРАВА

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

10. Відповідно до пункту 1 правила 42 Регламенту Суду Суд вирішує об'єднати заяви, беручи до уваги спільне фактичне та правове підґрунтя.

II. СТОСОВНО ПРАВА ЗВЕРНЕННЯ В СУД ПАНІ ВОЛОХОВОЇ ТА ПАНІ ВАЩЕНКО

11. Уряд-відповідач не висловив жодних аргументів проти участі вдів другого та сьомого заявників.

12. Беручи до уваги усі обставини справи та інформацію, яка є в його розпорядженні, Суд вважає, що вдови другого та сьомого заявників можуть брати участь у цьому провадженні на свою користь (див. «Шаренок проти України» (Sharenok v. Ukraine), заява № 35087/02, пункти 10–12, рішення від 22 лютого 2005 року). Проте, всі посилання у тексті робитимуться на заявників.

III. СКАРГИ ЗА ПУНКТОМ 1 СТАТТІ 6, СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ І СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ НА ЗАТРИМКИ У ВИКОНАННІ РІШЕНЬ

13. Заявники скаржилися на те, що державні органи влади не виконали рішення, винесені на їхню користь, протягом належного часу. Вони посилалися на пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу до Конвенції. Перший, п'ятий, сьомий, дев'ятий та десятий заявники посилаються ще й на статтю 13 Конвенції в контексті скарг на неможливість отримати заборгованість згідно рішень судів у розумний строк. У вищезгаданих положеннях Конвенції, зокрема, зазначено:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів».

Стаття 13

«Кожен, чий права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

A. Щодо прийнятності

14. Уряд не надав зауважень щодо прийнятності згаданих вище скарг.

15. Суд зазначає, що ці скарги не є явно необґрунтованими в сенсі пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд далі зазначає, що заяви не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Таким чином, вони мають бути визнані прийнятними.

B. Щодо суті

16. Уряд утримався від зауважень стосовно суті поданих першим заявником скарг. У своїх зауваженнях щодо суті поданих скарг іншими заявниками Уряд зауважив, що не було порушення їхніх прав, закріплених Конвенцією.

17. Заявники не погоджуються.

18. Суд зауважує, що рішення, винесені на користь заявників, не виконувалися протягом значного часу. А саме, період стягнення заборгованості у кожній зі справ заявників тривав більше двох років та двох місяців.

19. Суд повторює, що він встановлював в багатьох схожих справах порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції (див., наприклад, рішення у справі «Сокур проти України» (Sokur v. Ukraine), згадане вище, пункти 36–37, та справу «Шаренок проти України» (Sharenok v. Ukraine), заява № 35087/02, пункти 37–38, рішення від 22 лютого 2005 року).

20. Дослідивши всі матеріали справи, які є у його розпорядженні, Суд зазначає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, який переконав би Суд дійти іншого висновку у цій справі.

21. Таким чином, у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

22. Суд не вважає за необхідне, за цих обставин, розглядати за статтею 13 Конвенції ті ж скарги, що і за пунктом 1 статті 6 Конвенції.

IV. ЩОДО ІНШИХ СКАРГ

23. Третій заявник додатково посилався на статтю 3 Конвенції в контексті фактів справи.

24. Сьомий заявник додатково скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції на несправедливість та надмірну тривалість провадження стосовно компенсації за затримку виконання рішення суду.

25. Дев'ятий та десятий заявники також посилалися на статтю 1 Конвенції в контексті обставин справи без подальшого обґрунтування.

26. Детально розглянувши ці скарги заявників у світлі всіх наявних матеріалів та в тій мірі, в якій він є повноважним вивчати заявлені скарги, Суд не встановив жодних ознак порушення прав та свобод, гарантованих Конвенцією.

27. Таким чином, ця частина заяв має бути оголошена непринятною як явно необґрунтована відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

V. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

28. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

29. Перший заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішення суду та додатково 1300 євро відшкодування матеріальної шкоди. Він також вимагав 3500 євро відшкодування моральної шкоди.

30. Другий заявник вимагав 8797 грн. (1300 євро) відшкодування матеріальної шкоди та 2500 євро відшкодування моральної шкоди.

31. Третій заявник вимагав 6818 грн. (980 євро) відшкодування матеріальної шкоди та 2500 євро відшкодування моральної шкоди.

32. Четвертий заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішення суду, 1483 грн (220 євро) середнього заробітку за час затримки виконання рішень та 3609,56 грн (520 євро) матеріальної шкоди через інфляційні втрати. Він не надав документального підтвердження свого розрахунку щодо інфляційних втрат. Він також вимагав 2500 євро відшкодування моральної шкоди.

33. П'ятий заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішень суду, 2400 євро відшкодування матеріальної шкоди та 2500 євро відшкодування моральної шкоди.

34. Шостий заявник вимагав 5268 доларів США (3900 євро) справедливої сатисфакції включно з сумою заборгованості згідно рішення суду.

35. Сьомий заявник вимагав 8000 євро справедливої сатисфакції (включаючи суму заборгованості згідно рішення суду та моральну шкоду).

36. Восьмий заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішення суду та 5812,55 грн (950 євро) відшкодування матеріальної шкоди через інфляційні втрати. На підтвердження своїх розрахунків та інфляційних курсів він надав відповідну довідку із Державного комітету статистики України.

Він також вимагав 14 000 грн. (2200 євро) відшкодування моральної шкоди.

37. Дев'ятий заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішення суду та додатково 10 євро відшкодування матеріальної шкоди, а також 7000 євро відшкодування моральної шкоди.

38. Десятий заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішення суду та додатково 25 євро відшкодування матеріальної шкоди, а також 7000 євро відшкодування моральної шкоди.

39. Одинадцятий заявник вимагав виплати заборгованості згідно рішень суду як відшкодування матеріальної шкоди та 2500 євро відшкодування моральної шкоди.

40. Дванадцята заявниця вимагала виплати заборгованості згідно рішення суду та 1000 євро відшкодування матеріальної шкоди, а також 3000 євро відшкодування моральної шкоди.

41. Уряд заперечував проти цих вимог.

42. Суд встановлює, що Уряд має сплатити заявникам відповідну заборгованість згідно рішень національних судів, яка належить до виплати, як відшкодування матеріальної шкоди.

43. Далі він зазначає, що вимога восьмого заявника щодо відшкодування інфляційних втрат підтверджена детальними розрахунками та офіційною довідкою про інфляційні показники. Беручи до уваги те, що Уряд не оскаржував спосіб розрахунку інфляційних втрат, поданий заявником (див., наприклад, «Максиміха проти України» (Maksimikha v. Ukraine), заява № 43483/02, пункт 29, рішення від 14 грудня 2006 року), Суд присуджує заявнику 950 євро.

44. З іншого боку, Суд не вбачає причинного зв'язку між встановленими порушеннями та стверджуваною матеріальною шкодою. Таким чином, Суд відхиляє інші вимоги відшкодування щодо матеріальної шкоди.

45. Суд далі встановлює, що заявники мали зазнати моральної шкоди через встановлені порушення Конвенції. Вирішуючи на засадах справедливості, Суд присуджує такі суми на відшкодування моральної шкоди:

- першому заявнику — 2000 євро;
- другому заявнику — 1000 євро;
- третьому заявнику — 1200 євро;
- четвертому заявнику — 2000 євро;
- п'ятому заявнику — 2500 євро;
- шостому заявнику — 2000 євро;
- сьомому заявнику — 1600 євро;
- восьмому заявнику — 2000 євро;
- дев'ятому заявнику — 2000 євро;
- десятому заявнику — 2000 євро;
- одинадцятому заявнику — 1800 євро; та
- дванадцятій заявниці — 2100 євро.

В. Судові витрати

46. Другий, восьмий, одинадцятий заявники та дванадцята заявниця також вимагали різні суми відшкодування судових витрат. Проте вони не надали жодних підтверджуючих документів.

47. Уряд заперечував проти цих вимог як безпідставних.

48. Відповідно до практики Суду, заявник має право на відшкодування судових витрат тільки в тому разі, якщо буде доведено, що вони були необхідні та фактично понесені, а також розумними за розмірами. У цій справі, виходячи із матеріалів, наданих Суду, та наведених вище критеріїв, Суд відхиляє вимоги щодо судових витрат.

С. Пеня

49. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;

2. *Постановляє*, що пані Волохова та пані Ващенко підтримують це провадження замість їхніх померлих чоловіків;
3. *Оголошує* скарги за пунктом 1 статті 6 та статті 13 Конвенції, а також за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції щодо затримки у виконанні судових рішень прийнятними, а решту скарг неприйнятними;
4. *Постановляє*, що у цій справі було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
5. *Постановляє*, що у цій справі було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;
6. *Постановляє*, що немає необхідності вивчати скарги на порушення статті 13 Конвенції;
7. *Постановляє*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити суми заборгованості згідно рішень судів, винесених на користь заявників, а також наведені нижче суми як справедливу сатисфакцію:
 - пану Парінцеву — 2000 (дві тисячі) євро;
 - пану Волохову — 1000 (одна тисяча) євро;
 - пану Буланкіну — 1200 (одна тисяча двісті) євро;
 - пану Ігнатовичу — 2000 (дві тисячі) євро;
 - пану Черних — 2500 (дві тисячі п'ятсот) євро;
 - пану Герасімову — 2000 (дві тисячі) євро;
 - пану Ващенко — 1600 (одна тисяча шістсот) євро;
 - пану Муніцину — 2950 (дві тисячі дев'ятсот п'ятдесят) євро;
 - ТОВ «Донбасіндустрія» — 2000 (дві тисячі) євро;
 - ТОВ «Донбаспромпоставка» — 2000 (дві тисячі) євро;
 - пану Іщенку — 1800 (одна тисяча вісімсот) євро; та
 - пані Швець — 2100 (дві тисячі сто) євро

- пану Парінцеву — 2000 (дві тисячі) євро;
- пану Волохову — 1000 (одна тисяча) євро;
- пану Буланкіну — 1200 (одна тисяча двісті) євро;
- пану Ігнатовичу — 2000 (дві тисячі) євро;
- пану Черних — 2500 (дві тисячі п'ятсот) євро;
- пану Герасімову — 2000 (дві тисячі) євро;
- пану Ващенко — 1600 (одна тисяча шістсот) євро;
- пану Муніцину — 2950 (дві тисячі дев'ятсот п'ятдесят) євро;
- ТОВ «Донбасіндустрія» — 2000 (дві тисячі) євро;
- ТОВ «Донбаспромпоставка» — 2000 (дві тисячі) євро;
- пану Іщенку — 1800 (одна тисяча вісімсот) євро; та
- пані Швець — 2100 (дві тисячі сто) євро

з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто із зазначених сум;

(b) зазначені суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(c) після сплину вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти;

8. *Відхиляє* решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 29 листопада 2007 року відповідно до пп. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Дж. С. ФІЛЛІПС
(J. S. Phillips)
Заступник секретаря

П. ЛОРЕНЦЕН
(P. Lorenzen)
Голова

Додаток

Заявник	Суд	Підприємство-боржник	Дата рішення	Присуджена сума/ грн. (євро)
Пан Парінцев	Новгородівський міський суд Донецької області	ДВАТ Шахта «Новгородівська 1/2»	27 червня 2000	21574 (4236,57)
Пан Волохов	Краснолуцький міський суд Луганської області	Шахта «Краснокутська» ДХК «Донбасантрацит»	24 травня 2001	7999,16 (1726,20)
Пан Буланкін	Краснолуцький міський суд Луганської області	Шахта «Ізвестія» ДХК «Донбасантрацит»	10 липня 2002	5131,17 (1000,25)
Пан Ігнатович	Мукутивський районний суд м. Горлівка	The "Komsomolets" Mine of the "Artemvugillya State Company (Шахта «Комсомолец» ДВАТ «Артемвугілля»)	11 November 1999	3,744.36 (720.68)
Пан Черних	Микитівський районний суд м. Горлівка	Company (Шахта «Комсомолец» ДВАТ «Артемвугілля»)	9 грудня 1999 1 листопада 2002	3423,63 (608,95) 711,25 (139,49)
Пан Герасимов	Антрацитівський міський суд	ДВАТ «Антрацитшахтобуд»	21 січня 1999	15013,80 (3202,69)
Пан Ващенко	Новгородівський міський суд Донецької області	ДВАТ Шахта «Новгородівська 1/3»	28 грудня 2002	13105,23 (2432,68)
Пан Муніцин	Вугледарівський міський суд Донецької області	Шахта «Південнодонбаська №1»	28 лютого 2000	13389,37 (2456,01)
ТОВ Донбасіндустрія»	Арбітражний суд Луганської області	Шахта «Черкаська» ДХК «Луганськвугілля»	12 червня 2001	11210,57 (2461)
ТОВ «Донбаспромпоставка»	Арбітражний суд Луганської області	ДВАТ Шахта «ім. XIX З'їзду КПРС»	24 квітня 2001	7806,45 (1605,40)
Пан Іщенко	Краснолуцький міський суд Луганської області	ДВАТ ЦЗФ «Янівська» ДХК «Донбасантрацит»	14 серпня 2003 7 липня 2005	1222,48 (209,10) 2166,14 (554,38)
Пані Швець	Краснолуцький	ДВАТ ЦЗФ	16 вересня	2769,15

	<i>й міський суд Луганської області</i>	<i>«Янівська» ДХК «Донбасантрацит»</i>	2002 19 травня 200 5	(374,22) 6292,53 (989,54)
--	---	--	----------------------------	---------------------------------